

VI. Nukleáris Technikai
Szimpózium
2007. november 29 - 30.
Budapest

A tudományos konferencia helyszíne:
Budapesti Műszaki és
Gazdaságtudományi Egyetem
Budapest, XI.
Egry József utca 20-22.
BME "A" épület földszinti előadóterem

Szervező:
Magyar Nukleáris Társaság

25 ÉVES A MAGYAR NUKLEÁRIS TÁRSASÁG

[illegible]

A társaság alapítása

Koblinger László visszaemlékezései szerint 1990-ben hazánkban járt az Amerikai Nukleáris Társaság delegációja és elcsodálkoztak, hogy nálunk nincs hasonló egyesület. Az Európai Nukleáris Társaság is jelentkezett, nem egészen értvén, hogy miért nincs magyarországi tagegyesületük. Felvetődött tehát egy magyar egyesület létrehozása. Szatmáry Zoltán a szervezés élére állt és Koblinger Lászlóval megírták az alapszabály tervezetét. A társaság alakuló közgyűlése 1990. május 29-én Budapesten a Normafa szállodában volt. Az alapító tagok között 10 intézményt és 262 személyt soroltak fel.

Az MNT eddigi elnökei:

1990-1991	Szatmáry Zoltán	2004-2006	Sükösd Csaba
1992-1994	Csom Gyula	2007-2009	Pázmándi Tamás
1995-1997	Szatmáry Zoltán	2010-2012	Holló Előd
1998-2000	Koblinger László	2013-2015	Hózer Zoltán
2001-2003	Vidovszky István		

Az MNT tiszteletbeli elnöke 2012-től Szatmáry Zoltán.

Az MNT eddigi titkárai:

1990-1992	Koblinger László	2004-2006	Szieberth Máté
1993-1994	Sükösd Csaba	2007-2009	Silye Judit
1995-1997	Koblinger László	2010-2012	Neubauer István
1998-2000	Lengyel Zoltán	2013-2015	Somfai Barbara
2001-2003	Sági László		

A Fővárosi Bíróság a Magyar Nukleáris Társaságot (MNT) 3221. sorszám alatt a társadalmi szervezetek nyilvántartásába vette 1991. január 8-án, majd 2005. július 14-én közhasznú szervezetnek minősítette.

A tagság létszáma a megalakulás óta folyamatosan nő, jelenleg több mint 500 fős taglétszámunk van. Az intézmények tagsága 1998-tól megszűnt, mivel akkor megalakult a Magyar Atomforum Egyesület és az addigi MNT jogi személyek ott lettek tagok. Az intézményi támogatások ezzel azonban nem szűntek meg: tagdíj helyett adományokkal azóta is elősegítik az MNT céljainak megvalósítását.

Célkitűzések, alapszabály

Az MNT a kezdetektől fogva céljának tekintette annak elősegítését, hogy a nukleáris módszereket békés célra, minden területen szakértelemmel, felelősséggel és ellenőrzött módon használják, és ennél fogva ezek a módszerek az emberek egészségét, életkörülményeit ne veszélyeztessék, hanem javítsák. A Társaság azon munkálkodik, hogy a nukleáris kutatás által feltárt új lehetőségek minél fokozottabban járuljanak hozzá a környezet megóvásához és az életszínvonal javításához.

Ezeket a célkitűzéseket az MNT alapszabályának első változata is rögzítette és szinte szó szerint szerepel a jelenleg érvényes alapszabályban is. Az alapszabályt az elmúlt 25 évben többször kellett módosítani, de a módosításokat elsősorban nem a társaságon belüli változások, hanem a jogi szabályozás újabb előírásai tették szükségessé.

Szakcsoportjaink

A **Tanári Szakcsoport** egy évvel az MNT megalakulását követően, 1991. október 20-án alakult meg Jászberényben, 21 taggal. A szakcsoport első elnöke Vastagh György volt, az utóbbi években Ujvári Sándor és Mester András látja el a szakcsoport vezetését. A szakcsoport célja a nukleáris kultúra terjesztése "nukleáris" tanárok segítségével a diákok és – az ő közvetítésükkel – a felnőttek között. Ehhez felhasználják a nukleáris társaságok ismeretterjesztő kiadványait, videofilmeket és más írott valamint képi anyagokat. A szakcsoport tagjai minden évben részt vesznek a Szilárd Leó Fizikaverseny lebonyolításában, valamint a nyári nukleáris szaktábor programjaiban.

A **Biztonsági és Megbízhatósági Szakcsoport** 1992-ben jött létre 13 alapító tag közös elhatározása alapján. A szakcsoportot 1992-től 1998-ig Holló Előd vezette. 1998-tól 2011-ig az elnöki feladatokat Bareith Attila látta el, 2012-től Tóthné Laki Éva a szakcsoport elnöke. Létrehozásának, működésének céljaival összhangban a szakcsoport megalakulásától kezdve kiemelt feladatának tekinti a hazai szakemberek képviselését az Európai Biztonsági és Megbízhatósági Szövetségben (ESRA). A szakcsoport aktív szerepet vállal a valószínűségi biztonsági elemzésekkel foglalkozó legnagyobb nemzetközi konferencia-sorozat (PSAM) szervezésében és lebonyolításában. A szakcsoport fontos feladatának tekinti a kockázatelemzési műhelyértekezlet rendszeres megrendezését.

A **WiN Szakcsoport (Women in Nuclear Magyarország)** 1993. január 25-én alakult olyan, nukleáris területen dolgozó hölgyek bevonásával, akik tényyszerűen, nyitottan és őszintén kívánnak kommunikálni a nukleáris energiáról és az ahhoz kapcsolódó munkájukról. A szakcsoport első elnöke Kissné G. Ludmilla volt, 2013 óta Szabó Ágota vezeti a szakcsoportot. A szakcsoport tagja a nemzetközi WiN Global szervezetnek is. A szakcsoport egyik fontos

célja, hogy a tagok tudása, ismerete és tapasztalata alapján objektív párbeszédet folytasson a lakossággal, különösen a nőkkel az atomenergia alkalmazásairól és a vele együtt járó sugárzás hatásairól. A WiN tagjai rendszeresen fogadnak látogatókat az atomerőműben, iskolákban tartanak előadásokat és fesztiválokon, sporteseményeken népszerűsítik az atomenergiát.

A Fiatalok a Nukleáris Energetikáért (FINE) szakcsoport 1998-ban alakult azzal a céllal, hogy a fiatalok nukleáris energiával kapcsolatos ismereteit bővítse, kérdéseiket megválaszolja, és a témával kapcsolatban felmerülő tévhiteket eloszlassa. A FINE alapító elnöke Hanti Ágota volt, aki 1998-2000 között vezette a szakcsoportot. 2001 és 2004 között Aszódi Attila és Pázmándi Tamás együtt látta el az elnöki teendőket. A további elnökök: Yamaji Bogdán (2005-2007), Kósa Péter (2008-2010), Csajbók Viktória (2011-2013), majd 2014-től Vécsi István Áron. A FINE tagjai az ország több egyeteméről, kutatóintézetéből és a nukleáris ipari cégektől kerülnek ki. A FINE tagja az Európai Nukleáris Társaság fiatal nukleáris szervezeteket tömörítő Young Generation Network szervezetének. A szakcsoport szakmai látogatásokat szervez különböző nukleáris létesítményekbe belföldön és külföldön. Rendszeres résztvevői különböző ismeretterjesztő konferenciáknak, valamint a nagy nyári fesztiválok civil sátraiban is rendszeresen népszerűsítik a nukleáris energetikát a fiatalok körében.

A Környezetvédelmi Szakcsoport nem sokkal az MNT alapítása után megalakult, a rendszeres szakmai programok 2002-től indultak Török Szabina és Vajda Nóra vezetésével. A szakcsoport céljai között szerepel a nukleáris energiaciklus környezeti hatásainak szakszerű, nyílt és tárgyyszerű megismertetése a szakcsoport tagjaival és az érdeklődő társadalmi rétegekkel, valamint álláspontjuk terjesztése más, az energetika területén működő civil szervezetek számára. A szakcsoport rendezvényeket és szakmai fórumokat szervez ezekben a témákban.

A **Fúziós Szakcsoport** 2004-ben alakult meg, első elnöke Kocsis Gábor (2004-2007) volt, akit Veres Gábor követett (2008-2011). 2011-től az elnöki teendőket Pokol Gergő látja el. A szakcsoportnak jelenleg 52 tagja van. A szakcsoport céljának tekinti a szabályozott fúziós kutatások ismertetését, népszerűsítését és integrálását a magyar nukleáris közösségbe. A kutatások mellett fontos feladat a magyar ipari szereplők felkészítése és bevonása a fúziós berendezések megvalósításába. A szakcsoport tagjai rendszeresen részt vesznek tudományos népszerűsítő rendezvényeken és nyári fesztiválokon.

A **Szenior Szakcsoport** 2011 áprilisában alakult, a szakcsoport elnöke Maróthy László volt 2013-ig. Az elnöki feladatokat 2014-től Czibolya László látja el. A szakcsoport célkitűzései között szerepel az atomenergetika társadalmi elfogadottságának segítése, szakértői vélemények, előterjesztések előkészítése és a nemzetközi kapcsolattartás. A szakcsoport elkészítette a hazai atomenergetika múltját bemutató könyvet, és tagja a 2010-ben alakult International Union of Veterans of Nuclear Power Engineering and Industry szervezetnek.

A társaság díjai

A **Szilárd Leó Díjat** a Magyar Nukleáris Társaság 1992-ben alapította a nukleáris kultúra terjesztésében, az emberek egészségét, életkörülményeit javító nukleáris módszerek fejlesztésében és a nukleáris módszerek környezetbarát hasznosításában elért kiemelkedő hazai hatású tevékenységek elismerésére. A társaság évente egy díjat ad ki.

A Szilárd Leó díj díjazottjai:

1992 Lévai András	2004 Csikai Gyula
1993 Szatmáry Zoltán	2005 Vastagh György
1995 Tóth Eszter	2006 Koblinger László
1996 Jéki László	2007 Radnóti Katalin
1997 Marx György	2008 Gadó János
1998 Gyimesi Zoltán	2009 Hamvas István
1999 Vajda György	2010 Csajági Sándor
2000 Légrádi Imre	2011 Bajszt József
2001 Vámos Gábor	2012 Veres Árpád
2002 Pálfalvi József	2013 Mester András
2003 Csom Gyula	2014 Elter József

A **Szilárd Leó Érem** a külföldön élő magyarok rendkívüli tevékenységének elismerésére szolgál, eddig három alkalommal adta ki az MNT.

1993 Teller Ede
1994 Wigner Jenő
1996 Mezei Ferenc

A **Fermi Fialat Kutatói Díjat** az Olasz Köztársaság Magyarországi Nagykövetsége és az MNT 2002-ben közösen alapította a tehetséges fiatal kutatók kiemelkedő eredményeinek elismerésére és jövőbeli kutatómunkájának támogatására. A díjat a Magyar Nukleáris Társaság elnöksége által felkért nemzetközi kuratórium ítéli oda a fiatal kutatók pályázatai alapján.

A Fermi Fialat Kutatói Díj eddigi díjazottjai:

2002 Horváth Ákos	2009 Molnár Mihály
2003 Kerkápoly Anikó	2011 Madas Balázs
2004 Pázmándi Tamás	2012 Papp Gergely
2005 Dóczi Rita	2013 Csige Lóránt
2007 Pokol Gergő	2014 Szieberth Máté
2008 Farkas Árpád	

Az **Öveges József Díjat** a társaság elnöksége az iskolai fizikaoktatás kísérletes jellegének erősítésére és a kísérletező fizikatanárok elismerésére – a 2005-ös Fizika Éve pályázatot követően – 2006 márciusában alapította. A díjat iskolában oktató fizikatanárok nyerhetik el, az általuk benyújtott pályázat alapján. A díjat eddig kilencen vehették át.

2006 Piláth Károly	2011 Jendrék Miklós
2007 Sebestyén Zoltán	2012 Bartos-Elekes István
2008 Varga István	2013 Zátonyi Sándor
2009 Nagy Anett	2014 Csatári László
2010 Zsigó Zsolt	

A **Simonyi Károly Emlékplakett**et a társaság elnöksége 2007 februárjában alapította a fúziós plazmafizikai kutatásokban és a fúziós technológiai fejlesztésekben kiemelkedő teljesítményt nyújtó magyar szakemberek elismerésére.

A Simonyi Károly Emlékplakett eddigi díjazottjai:

2007 Porkoláb Miklós

2011 Fülöp Tünde

2008 Bencze Attila

2012 Dunai Dániel

2009 Zoletnik Sándor

2013 Kocsis Gábor

2010 Szepesi Tamás

2014 Pusztai István

Nukleon

Az MNT nukleáris műszaki folyóirata Nukleon néven 2008-ban indult el. Az új folyóirattal a társaság elsődleges célja a nukleáris energia biztonságos felhasználásával kapcsolatos tudás megőrzése, átadása és bővítése volt. A folyóiratban megjelennek a Nukleáris Technikai Szimpóziumok előadásából készített cikkek, illetve más magyar nyelvű szakmai közlemények is. A folyóirat elektronikus formában jelenik meg a társaság honlapján. Eddig az évi 3-5 kötetben összesen közel 200 cikk jelent meg. A folyóirat főszerkesztői feladatait 2008-2009-ben Cserháti András látta el, 2010 óta Radnóti Katalin a Nukleon főszerkesztője.

Nukleáris Technikai Szimpóziumok

Az MNT 2002-ben indította útjára a Nukleáris Technikai Szimpóziumot. A szimpóziumok főszervezője 2002-2009 között Aszódi Attila volt, 2010-től Cserháti András látja el ezt a feladatot. Minden évben körülbelül 50 szakmai előadást hallgathat meg a közönség a kétnapos eseményen. A szimpóziumok célja a hazai tudományos eszmecsere elősegítése különböző technikai témákban. A magyar nyelvű szimpózium fórumot biztosít a hazai szakemberek, kutatók, valamint a szakma fiatal művelői közötti kapcsolatépítésre, információ cserére.

Nukleáris Szaktáborok

Középiskolások részére az I. Nukleáris Szaktábort 2007 nyarán az MNT Budakeszin szervezte meg. A következő években – egy kivétellel – minden nyáron sor került a tábor megszervezésére egy gödi helyszínen. A nukleáris szaktáborok főszervezője Mester András. A tábor legfőbb célja a diákok érdeklődésének felkeltése a nukleáris technika iránt. A táborban elhangzott előadások betekintést nyújtottak az atomenergetika, a mag- és részecskefizika, a nukleáris mérés technika, a sugár- és környezetvédelem, valamint az anyagtudomány világába. A szervezők törekednek az igényes, változatos programok kialakítására, ugyanakkor nagy hangsúlyt fektetnek az elméleti és a gyakorlati oktatásra is. A tapasztalt szakemberek előadásai mellett számítógépes szimulációk, mérések és tanulói kísérletek is szerepelnek a programok között. A szoros időbeosztás ellenére kikapcsolódásra és nukleáris létesítmények megtekintésére is jut lehetőség a hatnapos rendezvény alatt.

Internetes megjelenés, honlapok

Az MNT első honlapját Cserháti András 1998-ban hozta létre. A blog jellegű őshonlapra 2001 végéig kerültek fel érdekes hírek és információk a nukleáris közélet eseményeiről és a társaság tevékenységéről. Az MNT és a BME NTI közös információs portálja a *nukinfo.reak.bme.hu* 2002-ben indult, a portálra rendszeresen kerülnek fel magyar nyelvű nukleáris hírek, információk.

A társaság első hivatalos honlapja 2008-ban indult, párhuzamosan a Nukleon folyóirat elektronikus honlapjával. 2013 óta a megújult *nuklearis.hu* oldalon található az információk az MNT működéséről és rendezvényeiről. Az oldal friss hírei az ugyancsak megújult Facebook oldalon is megjelennek. Az új honlapra átköltözött a Nukleon folyóirat is. A fúziós plazmafizika témájú hazai honlapok profilját és céljait összehangolva a Fúziós Szakcsoport létrehozta a *magfuzio.hu* honlapot. Önálló honlappal rendelkezik a WiN Szakcsoport a *win-hungary.hu* és a FINE szakcsoport a *nuki.hu* címen.

Nemzetközi kapcsolatok

Az MNT tagja az Európai Nukleáris Társaságnak (ENS – European Nuclear Society) és a világ nukleáris társaságait tömörítő International Nuclear Society Council szervezetnek. A szakcsoportok is számos nemzetközi szervezettel tartanak közvetlen kapcsolatot (Young Generation Network, WiN Global és WiN Europe, Union of Veterans of Nuclear Power Engineering and Industry).

Az MNT közreműködésével az ENS 2005-ben az RRFM (Research Reactor Fuel Management) konferenciát, 2010-ben pedig a PIME (Public Information Materials Exchange) konferenciát tartotta Budapesten. 2009-ben Prágában az MNT kezdeményezésére a környező országok hét nukleáris társaságának képviselői cserélték ki tapasztalataikat. A szakcsoportok 2011-ben fukusimai diákokat, 2014-ben pedig loviisai óvónőket fogadtak.

Az MNT kétoldalú szerződéseket írt alá a román (1991), a bolgár (2002), a kanadai (2003) és az amerikai (2010) nukleáris társaságokkal. A japán nukleáris társaság kérésére 2014-ben véleményeztük a fukusimai balesetről készített jelentésüket. Az MNT tagjai rendszeresen részt vesznek a környező országok nukleáris társaságainak szakmai konferenciáin.

Az első PIME Award for Communications Excellence díjat a FINE szakcsoport vehette át az Európai Nukleáris Társaságtól. A díjjal a FINE nyári fesztiválokon végzett dinamikus kommunikációs tevékenységét ismerték el.

Az Európai Nukleáris Társaság által alapított Jan Runermark díjat 2014-ben az Európai Nukleáris Kongresszuson Cserhádi András kapta a fiatal nukleáris generáció sokoldalú támogatásáért. A WiN Europe alapításáról a szándéknyilatkozatot 2010-ben Budapesten írták alá.

Egyéb kiemelt rendezvények

A Fizika Éve 2005 pályázatát az MNT az UNESCO felhívásához csatlakozva hirdette meg. A pályázó 30 középiskola nagyon gazdag programot szervezett. A pályázati anyagokat az MNT közzétette, és komoly díjakkal jutalmazta a legszínvonalasabb programokat készítő intézményeket.

Az atommag felfedezésének centenáriuma alkalmából az MNT pályázatát hirdetett általános és középiskolák részére. A felhívásra kilenc iskola jelentkezett, magas színvonalú kísérletes anyaggal. 2005-ben a társaság expedíciót indított a csernobili atomerőműhöz, hogy tanulmányozzák és dokumentálják a 19 évvel a baleset után fennálló állapotokat. Az expedícióról film készült, és az összegyűjtött mintákkal számos mérést végeztek a magyar szakemberek.

A szlovákiai mohi atomerőműhöz a FINE szervezett kirándulást 2006-ban. Egy 2008-as kirándulással az érdeklődők eljutottak a román cernavodai és a bolgár kozloduji atomerőművekhez, ugyancsak 2008-ban szerveztek utat a svájci tokamakhoz. A WiN szervezésében 2014-ben a svájci CERN kutatóközpontot látogatták meg. A társaság rendszeresen szervez látogatásokat a hazai nukleáris létesítményekhez, így a Paksi Atomerőműbe, a Budapesti Kutatóreaktorba, a Kiegészített Kazetták Átmeneti Tárolójához (KKÁT) és a Bábaapáti Nemzeti Radioaktív Hulladéktárolóba. A FINE 2010-ben urántúrát szervezett a Mecsekbe a használaton kívüli uránbányához. A Sziget fesztiválon 1999 óta minden évben részt vesznek a társaság szakcsoportjai. A nukleáris sátorban fogadják az érdeklődő fiatalokat, bemutatókat tartanak, és kötetlen hangnemben népszerűsítik az atomenergetikát. Az utóbbi években az MNT tagjai nukleáris témájú bemutatókkal részt vettek a VOLT, az EFOTT a Gastroblues, a Campus és a Hegyalja fesztiválokon, sárkányhajó versenyeken és eljutottak a szlovákiai Magyar fiatalok számára szervezett Gombaszögi táborba.

25 éves a Magyar Nukleáris Társaság

